

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

3 de Monitione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

tio, quae dicitur, vt notat Macrobius, lib. 7. Saturnal. ca. 3. contra amicos autem non fungentes officio, dicunt *actus*, seu reprehensionem, at Demosthenes *actus* dicitur, *actus* inquit est, cum nudis verbis accumulamus: *actus* vero, cum demonstramus verum esse quod dicimus Et *actus* *actus*, omnium malefactorum nomina, *actus* esse ante indicationem ait: cōdemnato vero reo fieri *actus*. Sic Cic. ora. pro M. Caelio. *Actus*, inquit, est maledicere, al'nd accusare. *Accusatio* crimen desiderat, *actus* vt desinat, hominem vt notet, argumento probet, teste confirmet. *Maledictio* autem nihil habet pro: *actus* prater contumaciam, quae si peccantius iactatur, conuictum: si facinus, *actus* nominatur. Accedit his verbis Plato, in Georgia, vel de Rhetorica. *Est eadem ferme, de Eni phrone, vel de sanctitate* *actus* sanctos esse primum nos ipsos, deinde domesticos, & f. miliares & filios, si qui eorum, qui cari sunt, iniurias perpetraverint, ne lateant eorum crimina, sed producantur: vnde poenas ipsi persoluant sanique euadant. Sic Aristoteles in Rhet. ad Alex. *Accusatio*, inquit, vt breuiter *actus* *actus*, est iniuria: *actus* d. l. *actus* *actus*. Sine qua vix ad puniendum iudex animum intendit. *leg. rescripto*, §. *si quis accusatorem, de muner. in P. c. accedens, de accusatio. D. Ioan. Euaug. c. 8. ibi, ubi sunt qui te accusant. C. c. si quis potestatem, 23. q. 4. §. 1. Meminit finitio delictorum & iniuriarum, vt ostendamus, quod institutus ad vltionem consequendam delictorum, & ad iniurias illatas persequendas permitti, *l. non ignorat, qui accusa. poss. C. l. cum rationibus. eod.* Ceterum hanc accusatio, vel secreta vel publica est secreta alia interior alia exterior: interior conscientia cuiusque est. Externa reprehensio priuata, ad correctionem delatio. Publica fit per exceptionem, per que elam ob quam inquit: per solemnem accusationem. Hanc solemnis ordinatum remedium est: alia vt exceptio, inquisitio generalis, extrao: diuina, vt tradunt Cynus, & alii interpretes, in *leg. ea quidem, C. de accusat. & Bartho. in l. 3. §. si autem, ad leg. Iul. de adul. in P. & Caposla Barr. in consi. crimin. 65.**

7. Conscientia hanc nos accusat apud Deum, *c. sensu, de Augustino ca. in cunctis, cap. non sunt audiendi, 11. q. 3.* quando quis recordatur se commississe scelus & seipsum arguit, & male gestum apud se iudicat, quae & interdum poenitentia habet: vt in sacris prouerbiis 18. seipsum est, iustum esse prius sui accusatorum. Dicitur autem accusatio haec interior, quia quod per tinet ad forum contentiosum, non tenetur ibi seipsum accusate publice, vel crimen occultum, non interrogatus fateri inuitus, *c. inquisitionis, §. 1. de accusatio.* Imo hanc notant nec testem de suo crimine interrogandum & interrogatum non teneri respondere, *interp. in d. ca. inquisitionis, §. 1. & Barr. in l. 3. nu. 3. de testi. in P. in l. si duo, §. idem*

9. *Salutis, de iur. iur. idem in l. decem, col. 2. de verb. obl. §. In foro tamen conscientiae seu poenitentia tenetur ei qui potestatem absoluendi habet per exomologesim vere exprimere & fateri, seque ipsum accusate, tota fere *dist. 1. de poeniten. nec quarere excusationem in peccatis, vt Plalmographus, Psalm. 31. D. xi confitebor aduersum me in iustitiis meis domino, & tu remisisti impietatem peccatis mei.* Imo & mortis necessitate urgente, etiam absente presbytero seu sacerdote, illa exomologesim alteri facta prodest, & salutaris est *can. si presbyter, & ca. agnouimus 26. q. 6.* Verum de hac tribus iudicium non tractant. Cogunt tamen interdum occulta crimina reos fateri per tormenta, seu quaestione in tormentis habita, *in tit. de quaestio, in P. & C.* Sed tunc tantum, cum aliis probationibus, vel iudiciis vrgentissimis crimen prope detectum est, sine quibus torqueri nemo potest. *l. 1. C. de qu. Ita nec semper, nec pro omnibus, sed pro capitalibus & grauionibus flagitiis, quaestio haec habetur ad veritatem euendam. leg. ad Clum. eo. P. l. quoniam, C. eod.* Alioquin nemo in foro iudiciali tenetur se prodere, neque arma contra se seu probationes adferre in medium, *ca. 1. de probatio. l. nimis graue 6. de testi. lib. 4. C. tit. 20. nec auditur turpitudinem suam allepans, l. transactio finita, C. transact. l. si creditor, de ser. pig. dato man. l. 1. C. de li. can.**

De Monitione. Cap. 3.

1. Monitio accusationis est species, & praecedat excommunicationem & accusationem.
 2. Monitio in ciuilibus negotiis praecedere, quomodo debeat vocationem in ius.
 3. Monitoria accusatio in quibus differt a publica.
 4. Monitio in denunciandis criminibus regularium non exigitur.
- D Enuntiatio criminum duplex est, vna quae fit ex lege Evangelica delinquenti, vt emendet crimen: alia, quae fit iudici-

bis, vt emendet auctoritate publica, quae reus monitus contemnit corrigere. Proinde hanc monitio iure Christiano praecedere debet, nec delatio aliter recipitur, *c. 2. & c. cum dilectus 20. de accusat. apud Gregor. c. indigne, 12. q. 2. ca. quidam, 16. q. 1. can. sacro. de senten. excommunicat. Est monitio itaque, quaedam accusationis species lecte facta ad correctionem & emendationem, quae praecedere debet excommunicationem, accusationem, & denuntiationem, quae fit iudici, iuxta illa: *ve. ha. Dei, Si peccauerit in te frater tuus, co.ripe eum inter te & ipsum solum. Quod si non audierit: adbe duos vel tres testes recum. Quod si nec iunc corrigat, dic ecclesiae: si neque ecclesiam audierit, sit tibi tanquam ethnicus & publicanus. D. Marthae, c. 18. ca. si peccauerit, 2. qu. 1. c. nouis. de iud. c. 2. de accusat. can. sed illud 45. distin. ca. i. p. no. 11. q. 3. c. licet Heli, de simo. c. qualiter & quando, in 2. §. pen. de accusat. §. Sic uti hanc in ciuilibus negotiis, priusquam ad iudicem aduersarius vocet reum, consulit iam iudicem eo vocato ante litis contestationem libellum edere, vt is videat an malit satisfacere, quam litigat, *l. 1. de eden. in P. §. Et prouide hanc denuntiationem monitionem in hoc, & quibusdam ad publicam & solemnem quae monitione non eget, differt: quia denuntiatio ad correctionem, accusatio ad poenam postulat reum: haec sine subscriptione illa nequam sine ea solemini admittitur, *ca. i. p. no. 11. q. 3. c. licet Heli, de simo. c. 2. in fin. eod.* Iure tamen pontificio in denunciandis criminibus regularium non exigitur monitio, *d. c. qualiter & quando, in 2. §. fin. de accusat. §. Sunt hanc & conuenientes interpretes, monitionem denuntiationem criminum praecedere debere, quando de illis agitur ciuiliiter. *glo. in ca. licet Heli. ad verb. in scripto, de simo, Pano. in c. 2. num. 4. de accusat. ca. i. p. no. 11. q. 3. c. licet Heli, de simo. c. 2. in fin. eod.* Et de vrbantate seu honestate praecedere debere monitionem, in ciuilibus quoque negotiis, non autem de necessitate: si tamen reus cōuentus in ciuili causis vocatus monitus antea fuerit, & in iudicio fateatur debitum ratione monitionis veluti morosus in sumtus litis condemnabitur. Diuersum autem si monitus non fit antea, vel si in iudicio debitum differtur, *vide de his l. an. in d. c. 2. nu. 5. & Felin. ibi, alius que inter de accusat. Ang. in l. si manumissori, de obseq. a liber. p. ren. & c.*****

De Delatione & Delatoribus. Cap. 4.

1. Delatio quid.
2. Curiosi delatores dicti.
3. Stationarii delatores.
4. Officium quid.
5. Delatores quare curiosi dicti, & eorum officium.
6. Secretorum exporatoris tempore Galis Casaris.
7. Tyranno: nm expedit omnia nescit.
8. Delatoribus a quibus principibus premisa, & qua constituta.
9. Delatoribus grauisima poena qua, & quando, & a quibus inposita.
10. Deferre ne liceat sine aduocato regio.
11. Delator exstimatus, qui alieno nomine accusat, eod.
12. Aduocatus regius hodie solus legitimus accusator.
13. Aduocatus regio non datur premisa, quod debebatur delatoribus, Accusationes raro in Repub. admittenda, quare eod.
14. Delatio seu denuntiatio ob quas causas fiebat sisco.
15. Delationibus bonorum factis sisco quale praemium constitutum.

Delatio hanc accusatio est, *l. eum 10. §. qui nomen detulit de iuro parr. lib. 37. P. tit. 14.* secreto de aliquo crimine per eum, cuius non interest, apud aliquem facta. Et delator est dicebantur, qui crimina commissa clam Imperatori, vel iudicibus denuntiabant, etsi sua priuatum non interesset, *colligitur ex c. inquisitionis, §. 1. de accusat.* Atque denuntiatio & delatio eius quod latebat est, *l. edicto ver. id ante deferri debet, de iur. sic. in P.* Fuerunt hanc & delatores curiosi dicti, quibus indagandi crimina officium in e. to loco singula iure demandabatur. *§. Idem q; hanc sunt stationarii, qui denuntiatione facta tenebantur iudicibus probationes praebere criminis detecti, l. 1. de curiosi, & stat. o lib. 12. C. Dicebantur & stationarii milites, qui curam habebant quietis publicae & refererebant iudicibus quid vbiq; ageretur, l. 1. §. si de off. presbyter. lib. 1. P. tit. 12. Martia, vocat eiq; d. 24. l. D. Adria. de cust. & ex. lib. 2. P. quali*